

ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560¹

ลัจิภา เกื้อกูล²

จากการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาของไทยและต่างประเทศ เพื่อศึกษากฎหมายเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาของไทยและของต่างประเทศ เพื่อวิเคราะห์ถึงการใช้อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาของไทยและของต่างประเทศ และเพื่อหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาของไทย เพื่อที่จะให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาให้สอดคล้องกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภามากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ทำการศึกษา ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 พบว่ายังมีปัญหาอยู่หลายประการ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ประการแรก คือ ปัญหาในการให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ โดยตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 ตามมาตรา 217 วรรคสอง ประกอบกับมาตรา 204 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ได้บัญญัติการที่จะต้องสรรหาองค์กรอิสระ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา โดยในมาตรา 217 วรรคสอง บัญญัติว่า ให้นำความในมาตรา 203 มาตรา 204 มาตรา 205 และมาตรา 206 มาใช้บังคับแก่การสรรหาตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม และมาตรา 204 บัญญัติว่า ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับองค์กรอิสระก็บัญญัติไว้เช่นเดียวกันกล่าวคือ ตามมาตรา 12 วรรคเจ็ดและวรรคแปด แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 13 วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 14 วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ตามมาตรา 17 วรรคหนึ่งและวรรคสองแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 และตามมาตรา 14 วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่องปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รองศาสตราจารย์จุฑา วงศ์ทองสรรค์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และ รองศาสตราจารย์กำธร กำประเสริฐ

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดลพบุรี

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวุฒิสภามีหน้าที่สำคัญมากในการให้ความเห็นชอบบุคคลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจจะส่งผลให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการความเห็นชอบบุคคลในองค์กรอิสระ ซึ่งองค์กรอิสระนั้นมีบทบาทเป็นอย่างมากในการถ่วงดุลอำนาจ แม้คณะกรรมการสรรหาจะได้มีการเลือกบุคคลที่จะได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระแล้ว แต่สมาชิกวุฒิสภาอาจจะไม่ให้ความเห็นชอบได้ โดยการจากให้ความเห็นชอบนั้นจะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ของวุฒิสภา ซึ่งก็เป็นจำนวนที่เยอะอยู่พอสมควร ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาอาจจะไม่ให้ความเห็นชอบโดยอาจจะมองว่าบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกมานั้นไม่ใช่พวกพ้องของตนเองได้ ซึ่งองค์กรอิสระควรจะทำางอย่างเป็นกลางและไม่ถูกแทรกแซงทางการเมือง หากวุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นชอบ อาจทำให้เกิดการแทรกแซงทางการเมืองได้ เพราะสมาชิกวุฒิสภาอาจมีแนวโน้มที่จะให้ความเห็นชอบแก่ผู้ที่มีแนวคิดหรือนโยบายที่สอดคล้องกับฝ่ายตนเองมากกว่า อีกทั้งการให้ความเห็นชอบของวุฒิสภาอาจทำให้กระบวนการคัดสรรไม่โปร่งใส และไม่ยุติธรรม หากมีการลอบบี้หรือการต่อรองทางการเมืองที่เกิดขึ้นเบื้องหลัง แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จะได้ลดบทบาทอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาให้เหลือเพียงอำนาจในการเพียงแค่อำนาจในการให้ความเห็นชอบแล้วก็ตาม แต่ที่มาของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนั้นก็ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชน การที่จะได้มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนั้นอาจนำไปสู่การตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์แก่กลุ่มคนบางกลุ่มได้

ปัญหาประการที่สองคือ ปัญหาการใช้อำนาจในการเสนอร่างแก้ไขกฎหมาย ตาม รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 โดยในมาตรา 256 วรรค 1 (1) บัญญัติว่า ผู้ตัดข้อแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยมีสัดส่วนที่มากพอสมควรซึ่งสมาชิกวุฒิสภานั้นมิได้เป็นผู้ที่มาจากจากการเลือกตั้งของประชาชนจึงไม่ใช่ตัวแทนของประชาชน การให้สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการคัดเลือกของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่เทียบเท่ากับอำนาจของสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกมาจากการเลือกตั้งของประชาชนหรือมีอำนาจมากกว่า คงไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย เมื่อสมาชิกวุฒิสภาไม่ได้มาจากการเลือกตั้งซึ่งก็ไม่ได้ถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนแล้ว ก็ไม่ควรที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนในการที่จะเสนอร่างกฎหมายได้ และขาดความเชื่อมโยงกับความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ทำให้การตัดสินใจอาจไม่สะท้อนความต้องการและความคิดเห็นของประชาชนอย่างแท้จริง อีกทั้งสมาชิกวุฒิสภานั้นมาจากการคัดเลือกซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มบุคคลแต่ละสาขาอาชีพเลือกกันเองตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดโดยก็ไม่ได้ครอบคลุมได้ทุกอาชีพทั้งหมด แม้จะมีการเปิดโอกาสให้ผู้สมัครได้ลงสมัครตั้งแต่ในระดับอำเภอ และต้องมีการคัดเลือกต่อไปเพื่อเป็นตัวแทนระดับอำเภอ ระดับจังหวัด เพื่อไปคัดเลือกในระดับประเทศในการเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้นก็ตาม แต่ไม่อาจมั่นใจได้ว่า สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับการคัดเลือกจะเป็นไปตามกลุ่มอาชีพ

ที่หลากหลาย อาจไม่ได้มาจากเขตพื้นที่ที่หลากหลาย เนื่องจากการเลือกตั้งกันเองในแบบไขว้นี้ ผู้ได้รับคัดเลือกจากระดับอำเภอหรือจากจังหวัดนั้น อาจจะไม่ได้รับคัดเลือกในระดับประเทศก็ได้ ดังนั้น สมาชิกวุฒิสภานั้นไม่ควรที่จะมีอำนาจในการเสนอร่างกฎหมายได้เท่าเทียมกันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยไม่ได้มีการเชื่อมโยงมาจากประชาชนแต่เชื่อมโยงแต่เฉพาะกลุ่มผู้สมัครรับการคัดเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น แต่กลับกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามีฐานะเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ทั้งที่ไม่มีความยึดโยงหรือเชื่อมโยงกับประชาชนโดยทั่วไป จึงทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความชอบธรรมในการเข้ามาใช้อำนาจอธิปไตย ซึ่งเมื่อเทียบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 นั้น สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน จึงเป็นตัวแทนของประชาชนที่จะสามารถเสนอการแก้ไขรัฐธรรมนูญได้

ปัญหาประการที่สามคือ ปัญหาการใช้อำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 256 ได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจและบทบาทในการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญไว้ในหลายขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ โดยจะต้องใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภาก็มีส่วนสำคัญในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการลงมติในวาระที่หนึ่ง ซึ่งหมายความว่า แม้สมาชิกวุฒิสภาได้มีมติเห็นชอบ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาก็ตาม แต่หากมติดังกล่าวมีคะแนนเสียงของสมาชิกวุฒิสภาไม่ถึงหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ก็จะทำให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นตกไป และในขั้นตอนที่สามมาตรา 256(6) บัญญัติว่า “การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา โดยในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่สมาชิกมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของทุกพรรคการเมืองดังกล่าวรวมกัน และมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา การลงคะแนนเสียงเห็นชอบในวาระที่สาม ขั้นสุดท้ายของการพิจารณาการแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม นั้นจะผ่านการลงมติเห็นชอบให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยต่อไป เนื่องจากวิธีการพิจารณากำหนดสัดส่วนให้สมาชิกวุฒิสภาต้องออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภานั้น ทำให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นสมาชิกวุฒิสภามีอำนาจมาก เพราะแม้ว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมจะผ่านวาระที่หนึ่ง และที่สองแล้วก็ตามแต่การกำหนดวิธีการดังกล่าวยอมทำให้สมาชิกวุฒิสภาผู้มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบอาจมีการทบทวนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าว

อาจทำให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญมีหลายขั้นตอนและให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในหลายกระบวนการพิจารณา แม้กฎหมายรัฐธรรมนูญจะเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ แต่ก็ต้องสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ตามยุคสมัย ซึ่งไม่ควรที่จะกำหนดวิธีไว้หลายขั้นตอน อีกทั้งยังให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการพิจารณาในหลายขั้นตอน

ดังนั้นแล้วเพื่อให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาให้สอดคล้องกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภามากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.ปัญหาในการให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ โดยตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 โดยมาตรา 217 วรรคสอง ประกอบกับมาตรา 204 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ได้บัญญัติการที่จะต้องสรรหาองค์กรอิสระ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา โดยเห็นว่าควรให้ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับสมาชิกวุฒิสภา ร่วมกันให้ความเห็นชอบแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

มาตรา 217 วรรค 2 เดิม บัญญัติว่า ให้นำความในมาตรา 203 มาตรา 204 มาตรา 205 และมาตรา 206 มาใช้บังคับแก่การสรรหาตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

แก้เป็น มาตรา 217 วรรค 2 ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกรายใด ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เมื่อผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองสภาแล้วแล้ว ให้เลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานในองค์กรอิสระแล้วแจ้งผลให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานในองค์กรอิสระและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

2.ปัญหาการใช้อำนาจในการเสนอร่างแก้ไขกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยในมาตรา 256 วรรค 1 (1) ผู้ศึกษาพบข้อเสนอแนะ คือการลดอำนาจของสมาชิกวุฒิสภา ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 256(1) เดิม บัญญัติว่า ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

แก้เป็น มาตรา 256(1) “ผู้ตัดสินใจแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย”

3.ปัญหาการใช้อำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 256 โดยตามมาตรา 256 นั้นได้กำหนดอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาไว้หลายขั้นตอน ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะ ให้มีการลดอำนาจของสมาชิกวุฒิสภา ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 256 (3) เดิม บัญญัติว่า การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

แก้เป็น มาตรา 256 (3) “การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา”

ขอเสนอแก้ไขบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 256 (6) เดิม บัญญัติว่า การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขึ้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา โดยในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่สมาชิกมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของทุกพรรคการเมืองดังกล่าวรวมกัน และมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

แก้เป็น มาตรา 256 (6) “การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขึ้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา โดยในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่สมาชิกมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของทุกพรรคการเมืองดังกล่าวรวมกัน” ซึ่งก็จะเป็นการลดทอนอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาลงได้ เนื่องจากมิได้เป็นตัวแทนของประชาชน

และขอแก้ไขขอเสนอแก้ไขบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในเรื่องของที่มาของสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา 107 (เดิม) วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคย

ทำงานด้านต่างๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้

แก้ไขเป็น มาตรา 107 “วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต”

เอกสารอ้างอิง

สมยศ เชื้อไทย. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ฉบับใช้เรียน, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549.

สมคิด เลิศไพฑูรย์, กฎหมายรัฐธรรมนูญ : หลักการใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

วิญญู เครื่องงาม, กฎหมายรัฐธรรมนูญ, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นิติบรรณาการ, 2530.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล, ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า, 2548.

มานิตย์ จุมปา, ที่มาและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาที่เหมาะสมสำหรับการยกร่าง รัฐธรรมนูญใน พ.ศ.2550, กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมาธิการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ สภากร่างรัฐธรรมนูญ, 2550).

อำนาจ พรหมอนันต์, ระบบสองสภา, วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย คณະนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัย, "ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูประเทศเพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมไทย," เรื่องการปรับโครงสร้างของระบบรัฐสภา.

สุวัฒน์ เสนิงค์ ณ อรุณา, "สภาสูงในบางประเทศ" วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย คณະรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2498.

อมร สุวรรณโรจน์, "ปัญหาการพิจารณาถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในชั้นวุฒิสภา," วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย คณະนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555.

นฤา สินอนันต์ดิวิชัย, "ปัญหาที่เกิดจากการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550," วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย คณະนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

เกียรติภูมิ นิลสุข, "ปัญหาของสถาบันการเมือง ศึกษากรณีวุฒิสภาซึ่งมาจากการ เลือกตั้งโดยตรงของไทย," วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย คณະนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

สรรค์ชัย ชญานิน, "อำนาจในการเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกวุฒิสภา," วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552

สุรินทร์ สุทธิธรรมดำรง, "วิธีการ ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา " วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะ
นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536

ปัทมา สุปกำปิง, "บทบาทของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540"
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543